

In memoriam prof. Schmidt János

Prof. Schmidt János életének 86. évében, 2020. november 17-én elhunyt. Halálával pótolhatatlan veszteség érte nemcsak az állattenyésztéssel és takarmányozással foglalkozó szakmai közösséget, hanem az egész hazai agrártársadalmat is.

Schmidt János 1935-ben született a Győr-Moson-Sopron megyei Feketeerdőn. A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Karán 1959-ben szerzett ki-tüntetési agrármérnöki oklevelet. Oktatói tevékenységét 1960-ban kezdte a mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Akadémián, ahol egész életében dolgozott. Egyetemi tanárrá 1979-ben nevezték ki. Három cikluson keresztül (1976–1985) a mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar dékánja, majd két ciklusban (1985–1988 és 1996–1999) az Agrártudományi Egyetem, Keszthely, majd a Pannon Agrártudományi Egyetem (PATE) tudományos rektorhelyettese volt. A mosonmagyaróvári Kar Állattenyésztési és Takarmányozástani Intézetét 3 éven át (1992–1995), majd a Takarmányozástani Tanszékét 14 éven át (1987–2001) vezette.

Kandidátusi fokozatot 1970-ben, a mezőgazdasági tudomány doktora címet 1989-ben szerezte meg. A Magyar Tudományos Akadémia 2001-ben levelező, 2007-ben pedig rendes tagjává választotta. Mosonmagyaróváron 2009-ben professor emeritus címről szóló oklevelet vett át, illetve egyetemi magántanár lett a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Karán Hőmérsékletérzékelés és Veszprémi Egyetem (2004), a Debreceni Egyetem (2008) és a Kaposvári Egyetem (2014).

Kutatómunkája a kérődzők energia-, fehérje- és aminosav-ellátásának, a takarmányok konzerválásának, valamint a melléktermékek takarmányozási célú hasz-

nosításának kérdései köré koncentráldott. A szarvasmarhák energia- és fehérjeellátásának kérdéskörében hazánkban elsőként, de nemzetközi vonatkozásban is az első között foglalkozott a bendőben csak kismértékben lebomló (bypass) zsír-, fehérje-, illetve aminosav-készítmények takarmányozási szerepével, hatásmechanizmusuk tisztázásával. Tagja volt annak a munkacsoportnak, amely 1983–1986 között javaslatot dolgozott ki a keményítőérték helyett egy korszerű nettóenergia-rendszer bevezetésére a hazai szarvasmarha-takarmányozásban. Vezetőként irányította azt a kutatócsoportot, amely kidolgozta az új hazai fehérjeértékelési rendszert (Metabolizálható Fehérje Rendszer). Az új rendszer, amelyet 1999-ben vezettek be hazánkban, korszerű alapokra helyezte a kérődző állatok fehérje- és aminosav-ellátását.

Számos hazai és külföldi egyetemmel, intézettel alakított ki kutatási kapcsolatot.

Szerzőként, illetve szerkesztőként 12 szakkönyv és egyetemi tankönyv elkészítésében vett részt, amelyek több évtizede az egyetemi oktatás és a tudományos továbbképzés alapvető ismeretanyagát képezik. Elfogadott szabadalmainak és know-how-ainak száma 11.

Vezetője volt a Nyugat-magyarországi Egyetem (NymE) Újhelyi Imre Állattenyésztési Doktori Iskolája „Gazdasági állatok táplálóanyag ellátásának javítása” című programjának. Témavezetése alatt 14 hallgató szerzett PhD-fokozatot. Három éven át elnöke volt a PATE Doktori Tanácsának, öt évig pedig az Újhelyi Imre Állattenyésztési Doktori Iskolát vezette. Tagja volt a Nyugat-magyarországi Egyetem és a Kaposvári Egyetem Doktori Tanácsának.

Számos hazai és külföldi tudományos testületnek volt tagja. Négy ciklusban elnöke volt az MTA Állatnemesítési, Állattenyésztési és Takarmányozási Bizottságának, valamint az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Agrártudományi Szakbizottságának. A Magyar Agrártudományi Egyesület (MAE) Állattenyésztők Társaságának 1996–2000 között volt elnöke. Öt éven át (1993–1997) tagja volt az OTKA Élettudományi Szakollégiумának. Hat éven át (1990–1996)

vezette a TMB Állattenyésztési és Állatorvosi Szakbizottságát. Hazai tagja volt az EAAP (European Association for Animal Production) Takarmányozási Szekciójának. A Tejgazdaság és az Acta Agronomica Óváriensis folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja, az Állattenyésztés és Takarmányozás szerkesztőbizottságának pedig elnöke volt. A Magyar Takarmánykódex Bizottságnak közel 10 évig volt elnöke. Több éven át tagja volt az Országos Doktori és Habilitációs Tanácsnak, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Agrártudományi Szakbizottságának, valamint az Országos Állatvédelmi Tanácsnak.

Tudományos munkásságának elismeréseként több alkalommal részesült kitüntetésben: Újhelyi Emlékérem, 1982; Wilhelm Kirchner-díj, 1983 (Németország); Darányi Ignác-díj, 1998; Gábor Dénes-díj, 1998; Kakuk Tibor-díj, 2008; Horn Artúr-díj, 2014. Mosonmagyaróvár városától 2001-ben Pro Urbe díjat kapott. Oktató és tudományos munkáját 2006-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetéssel ismerték el.

Schmidt János professzor úr közel 60 éven át segítette agrármérnök-generációk mérnökké válását. Emlékét kegyelettel megőrizzük.